

KB-PARTICULIERSERVICE

Kent u de nieuwe auto al
die minder geld kost
en bij een ongeval minder kopzorgen?

Als u die nieuwe auto wilt leren kennen, kunt u het best eens binnenlopen bij uw bank, de Kredietbank.

Daar krijgt u met de KB-Autolening contant geld in handen voor de aankoop van uw nieuwe wagen. Dan staat u véél sterker bij de onderhandeling over de prijs.

Voor onderweg is er de KB-Autoverzekering*. Een totaalpakket dat zich soepel laat aanpassen aan uw wensen. De premie kunt u maandelijks betalen, zonder toeslag.

Loop dus eerst even uw KB-kantoor binnen en bespaar uzelf heel wat kosten en kopzorgen.

*De KB-Autoverzekering wordt afgesloten bij Omniver NV, verzekeringsmaatschappij toegelaten onder codenummer 0993.

Beter met de bank van hier.

Kantoor van afgifte: BRUGGE X

België/Belgique
P.B.
BRUGGE X
4/783

vivat academia

berichtenblad van het Verbond der Vlaamse Academici
verschijnt viermaal per jaar nr 80 mei-juni 1992

Inhoud

Zolang de Leeuw kan klauwen	1
Verslag Algemene Ledenvergadering / Alden Biesen 14 maart 1992	3
Nationale minderheden	9
Uit de afdelingen	12

secretariaat : Em. Jacquainlaan 126
1000 Brussel - tel. 02/218 68 20
giro 000-0492238-13

verantwoordelijke uitgever : F. Mollet
Baron Ruzettelaan 260
8310 Brugge

Zolang de Leeuw kan klauwen

In de sfeer van de huidige dialoog tussen de gemeenschappen is het meer dan noodzakelijk onze identiteit als vlaamsvoelende academicus naar buiten te bevestigen. Krijgshaftige taal in publikaties of binnenskamers volstaan niet. Wanneer de Vlamingen bakzeil halen ligt de oorzaak bij henzelf.

Uit een peiling kunnen we afleiden dat nog vele leden van het Verbond der Vlaamse Academici niet over een leeuwevlag beschikken (zelfs niet over de officiële versie!).

Om dit dringend te verhelpen heeft het hoofdbestuur van VVA de mogelijkheid geschapen om vlot leeuwevlaggen en desgevallend aluminium vlaggemasten te bezorgen.

Streefdoel is de leeuwevlag te laten wapperen op 11 juli 1992!

Wanneer U bijgevoegde bestelbon binnenzendt vóór 15 juni zal de vlag - en desgevallend vlaggemast - franco bezorgd worden vóór 11 juli eerstkomend.

We wensen U een aangenaam en veelvuldig gebruik van uw nieuwe vlag, die uiteraard aangewend kan worden bij alle mogelijke gelegenheden.

R. Lamens,
algemeen sekretaris.

Leeuwevlaggen

Zwart-Geel		Zwart-geel-rood (officiële versie)	
1. 100cm x 100cm (nylon)	850 fr.	7. 100cm x 100cm (nylon)	850 fr.
2. 150cm x 150cm (nylon)	1.295 fr.	8. 150cm x 150cm (nylon)	1.290 fr.
3. 200cm x 200cm (nylon)	2.150 fr.	9. 200cm x 200cm (nylon)	2.690 fr.
4. 100cm x 100cm (wollanyl)	1.295 fr.	10. 100cm x 100cm (wollanyl)	1.100 fr.
5. 150cm x 150cm (wollanyl)	2.150 fr.	11. 150cm x 150cm (wollanyl)	1.990 fr.
6. 200cm x 200cm (wollanyl)	3.100 fr.	12. 200cm x 200cm (wollanyl)	3.990 fr.

Aluminium vlaggemasten

1. 6 m telescopisch in drie secties van 2 m, dop en twee spanringen: 2.800 fr.
2. 2 m in twee secties van 1 m met houten sierdop: 1.700 fr.
3. 3 m in drie secties van 1 m met houten sierdop: 2.500 fr.
4. Draagriem: 1.450 fr.

Bestelbon

te verzenden aan:
Verbond der Vlaamse Academici, Centraal Sekretariaat,
Em. Jacquainlaan 126 - 1000 Brussel.

Hiermede bestelt ondergetekende _____

Adres: _____

Telefoon / Fax: _____

_____ ex. van vlag nr. _____

_____ ex. van vlaggemast nr. _____

en stort het bedrag van _____ fr.
op rekeningnummer 000-0429238-13.

Verslag algemene ledenvergadering Alden Biesen 14 maart 1992

Drie sprekers behandelden op de Algemene Ledenvergadering van het Verbond der Vlaamse Academici in de oude kommanderij Alden Biesen het thema "Geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië". Eerst sprak de algemene voorzitter Prof. dr. E. Ponette over de mechanismen waarmee geld naar onze zuiderburen versast wordt. Vervolgens legde Prof. dr. D. Heremans de redenen bloot waarom er geld naar Wallonië vloeit. Tenslotte deed Prof. dr. E. Vande Velde een aantal opmerkelijke voorstellen om de toestand gedeeltelijk recht te trekken.

We geven hierna een samenvatting van de drie referaten.

Marc Van Dongen.

Langs welke wegen vloeit er geld van Vlaanderen naar Wallonië?

Algemeen voorzitter van het VVA, Prof. dr. E. Ponette, onderscheidde 6 transferwegen nl., de interestlasten op de staatsschulden, de sociale zekerheid, de financieringswet, de dotaties, de openbare kredietinstellingen en het overtal van Franstalige ambtenaren, mee in stand gehouden door de huidige taalkaders. Totaal worden zo meer dan 257 miljard BF. aan Vlaanderen onttrokken.

Via de media vernam iedereen reeds dat de sociale zekerheid enerzijds meer uitbetaalt aan de gemiddelde Waal dan aan de gemiddelde Vlaming, terwijl anderzijds een gemiddelde Waal minder bijdraagt dan een gemiddelde Vlaming. De Waalse optie voor een meer technische geneeskunde kost handenvol geld, dit merken we aan de regionaal uitgesplitste uitgaven in de sectoren klinische biologie en radiologie. Als men in Wallonië kiest voor dure geneeskunde, moet Vlaanderen dan hiervoor betalen? Als de nationale regering niet in staat blijkt in te grijpen, kan de ziekteverzekering dan nationaal blijven? Walen worden sneller "arbeidsongeschikt" verklaard, terwijl Vlamingen gemakkelijker

"werkonwillig" worden bevonden. Blijkbaar wensen Vlamingen en Walen een ander beleid in deze aangelegenheden. Hebben Vlaanderen en Wallonië niet het recht elk eigen prioriteiten vast te leggen en houdt dit niet in dat elk voor zijn financiering instaat? Federaliseren van de sociale zekerheid doet meteen een jaarlijkse geldstroom van ongeveer 87 miljard BF opdrogen.

Dat de dotaties en de financieringswet Vlaanderen doen betalen voor de gedeeltelijke federalisering is reeds lang geweten, maar hoeft daarom niet verzwegen te worden. De geldstroom via de dotaties bedraagt jaarlijks ongeveer 9 miljard BF., de geldstroom via de financieringswet van 1989 is moeilijker te berekenen.. De openbare kredietinstellingen leveren ook hun bijdrage tot de middelenoverdracht. Het zedig achterhouden van regionale gegevens verhindert gedetailleerde studie.

De Union Wallonne des Entreprises (U.W.E.), de Waalse evenknie van het Vlaamse Economisch Verbond, kwam onlangs tot de onthutsende conclusie dat 3 op 10 Walen in de openbare dienst een betrekking vinden. Deze rampzalige verstaatsing zou de Waalse toekomst bedreigen. Volgens de U.W.E. werken in Wallonië, in vergelijking met Vlaanderen, 45000 mensen meer bij de overheid. Vanzelfsprekend vereist de nationale solidariteit dat de Vlamingen een deel van de rekening betalen: 18 miljard BF.

De staatsschuld staat in voor de grootste geldstroom. Terwijl Wallonië voor 61,8% van de staatsschuld verantwoordelijk is draagt het in tegenstelling met Vlaanderen en Brussel niet bij in de afbetaling van de rijksschuld. In 1985 kwam hierdoor 143 miljard BF in Waalse handen terecht.

Prof. dr. E. Ponette.

"Regionaliseren van de staatsschuld geconfronteerd met de eigen financiële verantwoordelijkheid".

Ondanks de toenemende bewustwording bij de bevolking van het bestaan van een omvangrijke geldstroom van Vlaanderen naar Wallonië, nemen de transfers toe! Ze verviervoudigden in de jaren 80. In 1985 ontving Wallonië 24,8% van zijn Bruto Regionaal Product uit Vlaanderen (tegenover 6,9% in 1975). 10,4% van het Vlaamse Bruto Regionaal Produkt kwam hierdoor in Waalse handen (2,4% in 1975). Deze hallucinante cijfers vormen geen eindpunt, de transfers vergroten jaar na jaar.

Herverdeling ten voordele van minder welvarende gebieden gebeurt in elke federale staat. In andere federale landen ontvangt een verarmd gebied gemiddeld $\pm 9\%$ van zijn middelen uit rijkere deelstaten, die zelf gemiddeld $\pm 5\%$ bijdragen. De grootte van de transfers is in België buiten verhouding.

Het toepassen van correcties op grond van objectieve factoren geeft als eindresultaat dat Wallonië meer overheidsbestellingen krijgt, meer middelen haalt uit de sociale zekerheid en meer overheidsambtenaren levert. Een lange travaillistische traditie resulteerde in een andere attitude ten aanzien van rechtsregels.

De kern van het probleem in de sociale zekerheid ligt echter niet zozeer in de uitgaven dan wel in de inkomsten. Het Waalse financieringsdraagvlak is veel smaller. Dit wordt niet alleen veroorzaakt door de verouderde industrie, maar ook door de zwakkere concurrentiekracht wegens hoge lonen, het slechtere arbeidsklimaat en de lagere productiviteit. Een groot deel van de transfers wordt verklaard doordat Wallonië verhoudingsgewijze 40% meer ambtenaren telt dan Vlaanderen en overheidspersoneel minder bijdraagt tot de sociale zekerheid. Ook de gunstiger belastingstarieven voor vervangingsinkomens bevoordelen de Walen. Het recht trekken van de geldstroom in de sociale zekerheid moet dan ook gebeuren door het aantal ambtenaren in Wallonië terug te schroeven of (en) door de bijdrage van het overheidspersoneel in het sociaal zekerheidsstelsel op te trekken. Het eerste voorstel werpt slechts op lange termijn vruchten af (wanneer we veronderstellen dat het statuut van de ambtenaar ongewijzigd blijft en de verandering plaatsgrijpt door niet-vervanging), terwijl het tweede middel voor onmiddellijke verbetering kan zorgen.

Sinds 1986 wordt de sociale zekerheid als een onderdeel van de Belgisch Economische en Monetaire Unie vergrendeld. Regionalisering ervan zou het einde

van België betekenen. De Europese Monetaire Unie kan echter zonder eenheidsstelsel in de sociale zekerheid. Economisch veronderstelt een Monetaire Unie slechts het niet scheeffrekken van de vrije concurrentie, politiek mogen de regionale welvaartsverschillen niet te groot worden. De normale oplossing ligt in een doorzichtig federaal contract. Hiervoor moet dringend nagedacht worden over de vorm van de solidariteit. Is het huidig definitieve repartitiesysteem verzoenbaar met de solidariteit tussen de generaties?

De 3%-norm, vereist voor toetreding tot de Europese Monetaire Unie, levert in principe voor Vlaanderen geen probleem op, voor België echter wel! De scheeffrekkingen in de Waalse economie vereisen een saneringsbeleid voor alle gebieden binnen de Belgische Muntunie.

Tot nu betaalden Vlaanderen en Brussel voor de sanering, Wallonië deed niet mee. Meer eigen budgettaire verantwoordelijkheid is dan ook dringend nodig. Regionaliseren van de inrestlasten van de Belgische staatsschuld confronteert Wallonië met zijn financiële verantwoordelijkheid.

Prof. M. Eyskens stelde op een studiedag in 1988 dat verhoging van de fiscale en parafiscale lasten nadelig zijn voor Vlaanderen, terwijl bezuinigingen voordelig zijn. Overhevelen van kijk- en luistergeld zonder uitbreiding van de bevoegdheden van de gemeenschappen verarmt Vlaanderen, gezien de Vlamingen opdraaien voor de afbetaling van extra nationale schuld.

De Vlaamse politici zouden best pleiten voor een overheveling van alle regionaliseerbare belastingen (kijk- en luistergeld, verkeersbelasting, inschrijvingstakken...) met tegelijk de overdracht van een ruim pakket bevoegdheden. In de sociale zekerheid kan onmiddellijk begonnen worden met het regionaliseren van de medische sector.

Prof. dr. D. Heremans.

"De onafgewerkte federale staat"

Na ruim 20 jaar staatshervormingen hebben we nog steeds geen federale staat. Daarvoor moet aan volgende vereisten voldaan zijn:

1. rechtstreekse verkozen parlementsleden voor de deelstaten.
2. een eigen grondwet in elke deelstaat.
3. klare en duidelijke bevoegdheidsafbakeningen.
4. een forum waarop de deelstaten inbreng hebben op federaal niveau.
5. een doorzichtig financieringsstelsel met objectieve en meetbare solidariteitsnormen.

Op dit moment vragen de franstaligen een verhoging van de toekenning van de financiële middelen voor hun gemeenschap, Vlaanderen vraagt dit niet, daar onze gemeenschap deze middelen niet nodig heeft. Daarenboven is een dergelijke verhoging nadelig omdat die het nationale tekort verhoogt en de Vlamingen samen met de Brusselaars voor de nationale schulden moeten opdraaien. De financieringswet voor de deelgebieden begint nu pas voor Vlaanderen interessant te worden, immers het onevenwicht met het Zuiden die hij met zich meebrengt neemt jaarlijks af. Het offer is reeds gebracht! Wijzigingen aan de financieringswetten kunnen niet zonder tegenprestaties en het schamele verworvene mag niet worden prijsgegeven.

Als de Franstaligen een wijziging van de financieringswet eisen kan de Vlaamse Gemeenschap b.v. eisen dat de taalfaciliteiten worden afgeschaft. Voor de financiering van het onderwijs moet een beroep worden gedaan op de personenbelasting en niet langer op dotaties. De gemeenschappen dienen eigen fiscale bevoegdheden te krijgen. De Brusselaars kunnen dan opteren voor een fictief domiciel in een ééntalig taalgebied. Uitvoerende bevoegdheden van de staat zijn nog grotendeels gecentraliseerd, zij kunnen ook naar de deelgebieden overgeheveld worden.

In het licht van de besparingsnoodzaak kan de dubbele solidariteit van Vlaanderen met Wallonië in de sociale zekerheid worden opgeheven. Vlaamse werknemers en werkgevers zijn solidair met Waalse werkgevers en werknemers door het betalen van de bijdragen. Daarnaast steekt de overheid met belastingsgelden (voor 60% afkomstig van Vlamingen) nog geld aan deze sector toe. Wallonië ontvangt via de staatstussenkomst 42 miljard Brussels-Vlaamse belastingsopbrengsten. Afschaffen van deze dubbele solidariteit zou de nationale overheid 42 miljard opleveren! Voorlopig willen de sociale partners

niet horen van wijzigingen in de sociale zekerheid uit vrees dat deze veranderingen bestaande "evenwichten" in het gedrang zouden brengen. Hoelang nog kunnen de Vlaamse patroonsorganisaties hun bedrijfsleiders vertellen dat het normaal is dat zij teveel betalen? Hoelang nog kunnen vakbonden hun Vlaamse leden voorhouden dat het normaal is dat zij moeten inleveren voor het Waalse spilzuchtig beleid?

Prof. dr. E. Vande Velde.

ACCESS BVBA TAALBUREAU	
ATEALAN 5, 2200 HERENTALS	
TEL. 014/22.61.92	
FAX. 014/23.13.17	

VERZORGD VERTAALWERK - TAALNAZICHT
COPY-WRITING - ZEER VEEL TALEN

Nationale minderheden

Artikel overgenomen uit "Neerlandia", Jg. 96, nr. 2, mei 1992.

De nationale minderheden hebben de volle aandacht van de media. Dat is wel eens anders geweest. Wat als een onhistorisch en doods verschijnsel werd beschouwd, blijkt hoogst actueel en springlevend te zijn. Toen ik in 1962 in Tilburg promoveerde op de nationale gedachte waren er die dit onderwerp als achterhaald en door de geschiedenis ingehaald beschouwden.

Bij de verkiezingen in Groot-Brittannië viel de aandacht scherp op de Schotse verlangens naar minder afhankelijkheid van Whitehall en Westminster, ook in Wales komen dergelijke geluiden naar voren. Ook de verschillende volkeren in de multi-nationale staten als de vroegere Sowjet-Unie en het vroegere Joegoslavië zijn in beweging gekomen.

Er is reden voor de Nederlandse media en de Nederlandse wetenschappers om eens wat minder verkrampd en onnozel om te gaan met de problematiek van nationale minderheden, hun positie en hun verlangens. Immers wat wij nu nog in Nederland en België onderschattend ethnische minderheden noemen, zullen op termijn kunnen uitgroeien tot nationale minderheden op ons grondgebied.

Wie beseft hoe weinig begrip er bij de Nederlandse publieke opinie was voor de Vlaamse strijd of voor de Friese verlangens zal niet rooskleurig gestemd worden als hij denkt aan het begrip dat straks zal moeten worden opgebracht voor de overige nationale minderheden binnen de multinationale Belgische en Nederlandse staten.

Uit die benauwde en onnozele visie valt ook te verklaren waarom men in ons land zo weinig begrip kan opbrengen voor de positie van de diverse taalgroepen binnen de Zuid-Afrikaanse multi-nationale gemeenschap.

Ik moest daaraan denken toen ik recente ontwikkelingen in België en Europa waarnam.

In België voltrekt zich een omwenteling, welke weliswaar minder bloedig van aard is als die in Oost-Europa en Zuid-Afrika en daarom meer te vergelijken is met de vreedzame ontwikkelingen in Schotland en Wales, niettemin wordt door alle politieke strijd, pijn en ongemak heen afscheid genomen van het oude in Bourgondische, Spaanse, Habsburgse, Franse, Hollandse en Belgicistische strevingen gevangen Vlaanderenland.

De Belgische regering is opnieuw geformeerd. Ik behoor niet tot diegenen die zich vrolijk maken of cynisch doen over de moeilijke gang van zaken. Je zult er maar voor staan om van een frankofone unitaristische staat binnen een generatie een moderne federale staat te maken.

Vlaanderen komt naar voren als een eigenheid.

Dat schept verplichtingen en nieuwe mogelijkheden.

Een dynamische en doelgerichte profilering in het buitenland en met name binnen de Europese gemeenschap is van wezensbelang voor de nieuwe Vlaamse staat. Voor de bevestiging van de identiteit en de belangenbehartiging van Vlaanderen in de wereld zal de Vlaamse regering een beroep doen op de Belgische diplomatieke vertegenwoordiging en een netwerk van eigen vertegenwoordigers. Daarbij staan vanuit de optiek van het ANV enkele zaken voorop. De Vlaamse regering zal in samenwerking met de Nederlandse regering de Nederlandse Taalunie dienen te versterken om de positie van het Nederlands te steunen in die landen waar het Nederlands officiële taal is danwel om historische redenen belangrijk is. Dat geldt ook voor de van het Nederlands afgeleide Afrikaanse taal. Die Taalunie zal een beleidsorgaan moeten worden, van waaruit de bevordering van het Nederlands binnen de Europese Gemeenschap en met name aan de universiteiten in Europa en andere scholen in de buurlanden, zoals Wallonië, Frankrijk en Duitsland, systematisch en krachtig ter hand wordt genomen.

Een intense samenwerking met Nederland wordt in de Vlaamse regeringsverklaring prioritair genoemd. Ik ga verder dan dat: ik acht gezien de gemeenschappelijke belangen welke er liggen een duurzame samenwerking tussen Vlaanderen en Nederland noodzakelijk. Uit het verleden hebben we de les geleerd, dat elk mechanisme dat erop is gericht de Vlamingen de vrijheid te ontnemen zelf te bepalen op welk niveau en met welke inzet en intensiteit ze met Nederland willen samenwerken uiteindelijk tot mislukken is gedoemd. In vrijheid zullen de inwoners van beide landen op hun eigen wijze en in eigen tempo de integratie nastreven.

Op vele gebieden zijn er mogelijkheden die samenwerking te bevorderen. Daarbij kunnen we van elkaar leren, zonder dat we steeds bezig zijn elkaar de les te lezen. Laten we elkaar maar aanvaarden zoals we zijn: wat eigennuttig, wat koppig, wat provinciaals, zowel in noord als in zuid, met een geschiedenis die vaak meer wrijvings- dan aanrakingsvlakken heeft gekend.

Maar de toekomst is aan ons, in Europees verband, laat daar geen misverstand over bestaan. We zijn Europeërs, omdat we dat willen zijn en geen heil zien in een reeks van op zichzelf staande staatjes. We zijn ook Nederlanders, omdat we geen heil zien in een hutsepot Europa. Het Europa van de vrijheid houdt het Europa van de volkeren in.

Wie de regeringsverklaring van de Vlaamse regering naleest wordt getroffen door de Europese gezindheid en de Vlaamse eigendunk. Ik ben daar niet verbaasd over: fierheid en zelfbewustzijn zijn nodig om Vlaanderen zijn gerechtvaardigde plaats in Europa te geven. De Benelux is binnen dit Europese geheel een waardevol instrument om de Vlaamse belangen te dienen en in klank te brengen met die van Wallonië, Luxemburg en Nederland. De samenwerking met Nederland wordt prioritair genoemd. Mag ik dat concreet vertalen als bevordering van de deelname van Nederlandse studenten en wetenschappers aan het Vlaamse hoger onderwijs en omgekeerd de vrije deelname van Vlamingen aan de instellingen en hun werking in het noorden. Mag ik het ook vertalen als versterkte aandacht voor de Bannas-landen en voor de oprichting van een Vlaams-Nederlands huis in Brussel dat zich welbewust richt op de Europese Gemeenschap. Houdt zulks ook niet in verregaande samenwerking van de Belgische en Nederlandse ambassades, opdat in dat kader de algemeen Nederlandse culturele samenwerking praktische gestalte kan krijgen?

Dr. Henk Waltmans
algemeen voorzitter van het ANV.

Uit de afdelingen

Personalia

Geboorten : onze hartelijke gelukwensen :

Hendrik & Simon, op 12.2.92, kleinzootjes van Vera & Xavier Staelens en van Jo & Jos Schreurs.

Katrien, op 14.2.92, kleindochtertje van Berthe & Staf De Ceunynck.

Stefanie, op 24.3.92, kleindochterje van Els & Cyriel Leeten.

Berten, op 25.3.92, kleinzootje van Jo & Jos Schreurs.

(Allen van afd. Limburg)

Huwelijken : behouden vaart!

Carine & Bart, zoon van Greta & Kamiel Vanwonderghem, op 25.4.92.
(afd. Limburg)

Jan Vercruysse en Eva Storm, dochter van Mevr. F. Storm-Heffinck, op 29.2.92.
(afd. Oostende)

Sterfgevallen : onze innige deelneming.

Mevrouw Diane De Paepe, VVA-lid, echtgenote van Gerand Van Oorlee op 18.2.92.

Mevrouw Johanna Cooreman, moeder van Jo & Jos Schreurs, op 7.3.92.
(afd. Limburg)

De Heer Gerard D'Haene, vader van Dr en Mevr G. Maeyaert-D'Haene op 17.1.92
(afd. Oostende).

De Heer Simon Van Wichelen, echtgenoot van mevrouw Irène Van Hese, overleden op 27.9.1991 te Wilrijk.